

FÖRSVARSMAKTENS INTERNA BESTÄMMELSER

FIB 2000:1

Utkom från
trycket
2000-12-12

Försvarsmaktens interna bestämmelser om hantering, förvaring och transport av skjutvapen och ammunition;

beslutade den 24 november 2000.

Försvarsmakten föreskriver följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Vad som i Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2000:10) om hantering, förvaring och transport av skjutvapen och ammunition sägs om myndighet avser inom Försvarsmakten dess förband och skolor (motsv.).

Med förband och chef för förband avses i dessa bestämmelser Försvarsmaktens förband och skolor (motsv.) respektive cheferna för förbanden och skolorna (motsv.).

2 § Med stöldbegärliga skjutvapen och stöldbegärlig ammunition avses i dessa bestämmelser de skjutvapen och den ammunition som anges i 1 kap. 2 och 5 §§ Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2000:10) om hantering, förvaring och transport av skjutvapen och ammunition.

Med skjutvapen avses i dessa bestämmelser stöldbegärliga skjutvapen enligt första stycket samt övriga, icke stöldbegärliga, skjutvapen. Med ammunition avses i dessa bestämmelser stöldbegärlig ammunition enligt första stycket samt övrig, icke stöldbegärlig, ammunition.

3 § Chef för militärdistrikt skall, inom eget ansvarsområde, samordna bevakning av berganläggningar, kassuner och förråd där skjutvapen eller ammunition förvaras.

2 kap. Utlämnande, mottagande och återlämnande av skjutvapen eller ammunition

1 § Utlämnande av skjutvapen eller ammunition från förråd till en enskild person får endast ske mot uppvisande av en skriftlig order som har givits av chefen för förbandet eller den han bestämmer. En sådan order får endast ges i fråga om en person som med godkänt resultat har avlagt teoretiskt och praktiskt prov i skjutvapnets respektive ammunitionens användning.

2 § Chefen för förbandet eller den han bestämmer skall utfärda sådant behörighetsbevis som anges i 9 § förordningen (1996:31) om statliga myndigheters skjutvapen m.m. Ett beslut om behörighetsbevis skall omprövas minst vart femte år.

3 § Utan hinder av vad som föreskrivs i 1 § i detta kapitel får totalförsvarspliktig som fullgör värnplikt (värnpliktig) tilldelas skjutvapen under förutsättning att den som ansvarar för utbildning eller övning övervakar hanteringen och förvaringen av vapnet.

4 § Utöver vad som anges i 10 § förordningen (1996:31) om statliga myndigheters skjutvapen m.m. får chefen för förbandet, om det finns särskilda skäl för det, besluta att skjutvapen eller ammunition skall återlämnas. Om ett behörighetsbevis tidigare har utfärdats skall det samtidigt återkallas.

5 § Om chefen för förbandet har beslutat att skjutvapen eller ammunition skall återlämnas och detta inte sker inom föreskriven tid skall chefen, såvitt avser andra än anställda i Försvarsmakten, omedelbart göra en polisanmälan. I fråga om anställda i Försvarsmakten finns bestämmelser om anmälan till åtal

(polisanmälan) i Försvarsmaktens interna bestämmelser (FIB 1999:3) om Försvarsmaktens personalansvarsnämnd.

3 kap. Hantering och förvaring

1 § Förrådsställda stöldbegärliga skjutvapen samt förrådsställd stöldbegärlig ammunition skall förvaras i berganläggning, kassun eller förråd inom kasernområde eller friliggande förråd utom kasernområde.

2 § Skjutvapen som inte är stöldbegärliga får förvaras i utrymmen i lägst skyddsnivå 2.

Ammunition som inte är stöldbegärlig får förvaras i ammunitionsförråd i lägst skyddsnivå 2.

3 § Stöldbegärliga skjutvapen eller stöldbegärlig ammunition får inte förvaras ombord på avrustade eller beredskapsförlagda fartyg.

4 § Vid arbete i ett förråd som innehåller ammunition eller stöldbegärliga skjutvapen och som är beläget utanför inhägnat och bevakat område skall en skyddsstyrka avdelas. Chef för förband eller den han bestämmer får efter en säkerhetsanalys i varje enskilt fall i stället avdela en insatsberedd skyddsstyrka som omedelbart skall kunna ingripa om larm har utlösts.

Förvaring inom kasernområde m.m.

5 § Förvaringsutrymme för stöldbegärliga skjutvapen som är i bruk skall stå under ständig uppsikt eller vara försett med larm.

6 § Förvaring av huvuddel och vital del av skjutvapen som är i bruk och som används av värnpliktiga eller befäl skall, om möjligt, ske plutonsvis.

Kompanichef eller den han bestämmer skall utse ett eller flera befäl med lägst fänriks tjänstegrad som skall ha ansvar för att huvuddel och vital del inte är utlämnade till någon värnpliktig annat än när tjänsten vid förbandet så kräver.

Den som har utsetts enligt andra stycket skall personligen övervaka utlämning och inlämning av huvuddel, vital del eller komplett skjutvapen.

7 § Skjutvapen får förvaras laddade i en vaktlokal inom bevakat militärt område, om skjutvapnen står under ständig uppsikt och under förutsättning att obehöriga inte vistas i vaktlokalen. Om vakt i kontrollrummet disponerar skjutvapen, skall det förvaras inom räckhåll.

Vaktpersonal ombord på Försvarmaktens rustade fartyg får förvara skjutvapen laddade, om skjutvapnen står under ständig uppsikt.

Övningsverksamhet

8 § Om personalen lämnar övningsplatsen eller skjutplatsen vid uppehåll i övning eller skjutning, skall skjutvapen och ammunition antingen medföras eller stå under ständig uppsikt av beväpnad vakt.

9 § Kulspruta på stridsfordon eller fartyg, som är fast monterad och försedd med lås som har godkänts av Högkvarteret, får tillfälligt förvaras med huvuddelen monterad, om fordonet eller fartyget befinner sig inom bevakat område. Den vitala delen skall förvaras i förvaringsutrymme i lägst skyddsnivå 3. Rondering med beväpnad personal skall ske i anslutning till fordonet eller fartyget.

Förvaring i bostad

10 § Med bostad avses i dessa bestämmelser hus eller lägenhet där vapeninnehavaren stadigvarande vistas. Såsom bostad räknas inte vinds- eller källarutrymmen i flerfamiljsfastigheter, inte heller garage och förrådsutrymmen eller fritidsutrymmen såsom husvagn, husbil eller båt.

11 § Den som har tilldelats ett skjutvapen får förvara vapnet med tillhörande ammunition i bostaden, om chefen för förbandet eller den han bestämmer efter kontroll har godkänt bostaden som förvaringsplats och lämnat skriftligt tillstånd till sådan förvaring. Ett godkännande av bostad som förvaringsplats skall dokumenteras.

Vad som i första stycket sägs om chef för förband eller den han bestämmer skall i stället, såvitt avser hemvärnsmän och lottor i bevakningstjänst, avse chef för militärdistrikt eller den han bestämmer.

Tillstånd får ges endast för ett skjutvapen per person. I fråga om aktiva tävlingskyttar får tillståndet därutöver omfatta högst fyra tävlingsvapen varav högst ett får vara automatvapen.

12 § När bostaden inte står under omedelbar uppsikt skall ytterdörrar vara låsta och fönster stängda. Ett skjutvapen skall förvaras delat med vital vapendel på ett annat ställe än vapnets huvuddel. Har patronlägeslås tilldelats, skall det vara påmonterat på vapnets huvuddel. Ammunitionen skall förvaras för sig.

Förvaringsställen skall väljas så att obehöriga får svårt att finna dem.

13 § Skjutvapen med tillhörande ammunition får inte förvaras i bostad längre tid än fem veckor utan tillsyn av innehavaren. I annat fall skall vapen och ammunition lämnas in till ett förband för förvaring.

14 § Chef för militärdistrikt eller den han bestämmer skall föra register över de personer inom militärdistriktet som förvarar Försvarens skjutvapen i sina bostäder. Upplysning ur registret skall kunna lämnas till polismyndighet dygnet runt.

15 § Ett tillstånd enligt 11 § andra stycket i detta kapitel skall återkallas av chefen för militärdistriktet eller den han bestämmer, om den som har fått tillståndet inte aktivt medverkar i hemvärnets utbildnings- och övningsverksamhet.

I övrigt får ett tillstånd enligt 11 § återkallas, om det finns särskilda skäl för det.

Förvaring av privata skjutvapen

16 § Chef för förband får, om det finns särskilda skäl för det, besluta att anställd personal eller värnpliktiga får förvara privata skjutvapen med ammunition vid förbandet. Beslutet skall vara skriftligt och får gälla högst ett år i taget. I beslutet skall anges villkor för hur skjutvapen och ammunition skall förvaras.

Den enskilde skall visa att han eller hon har tillstånd att inneha skjutvapnet och ammunitionen i fråga samt att polisen medgivit att vapenägaren får förvara vapnet på annan plats än som anges i tillståndsbeviset för vapeninnehavet.

Inventering av skjutvapen och ammunition

17 § Förrådsställda skjutvapen och förrådsställd ammunition skall inventeras när ansvaret för redovisningen av materielen övergår till någon annan person eller enhet.

18 § Förrådsställda stödbegärliga skjutvapen skall inventeras minst vart tredje år.

19 § Inventering av skjutvapen och ammunition skall dokumenteras. Resultatet av inventeringen skall rapporteras till berörd chef för militärdistrikt och till Högkvarteret.

Förlust av skjutvapen eller ammunition

20 § Den som har tilldelats ett skjutvapen eller ammunition skall vid misstänkt eller konstaterad förlust av komplett skjutvapen, huvuddel, vital del eller ammunition omedelbart anmäla detta till det förband som har lämnat ut materielen. Detsamma gäller vid inbrott eller inbrottsförsök i bostaden, om skjutvapen eller ammunition förvaras där, eller i ett förvaringsutrymme i bostaden, som innehåller eller är avsett för skjutvapen, vapendelar eller ammunition.

Chefen för förbandet eller den han bestämmer skall i sin tur omedelbart rapportera det inträffade till chefen för militärdistriktet och, vid konstaterad förlust, även till Försvarmaktens underhållscentrum.

21 § Vid konstaterad förlust av komplett skjutvapen, huvuddel, vital del eller ammunition skall chefen för förbandet eller den han bestämmer anmäla förlusten till polisen.

Användning av skjutvapen eller ammunition

22 § Endast skjutvapen eller ammunition som tillhandahålls av Försvarmakten får användas i tjänsten.

23 § Försvarmaktens skjutvapen eller ammunition får inte nyttjas för privat bruk.

Har Försvarmaktens skjutvapen tilldelats för tjänsten (tjänstebruksvapen) får vapnen med tillhörande ammunition användas utom tjänsten för träning inför tävlingar och för upprätthållande av egen skjutförmåga. Skjutvapnen och ammunitionen får även användas i tävlingar som arrangeras av Försvarmakten eller av de förbund som anges i 24 § i detta kapitel, samt då den tävlande representerar Försvarmakten eller något av dessa förbund vid en annan tävling.

24 § Chef för förband får besluta att låna ut skjutvapen till medlem i förening som är ansluten till Sveriges Militäridrotts- och Mångkampsförbund, Frivilliga skytterörelsen, Svenska sportskytteförbundet eller Svenska pistolskytteförbundet och att tilldela medlemmen ammunition om

1. skjutvapnen eller ammunitionen skall användas i tävlingar som arrangeras av Försvarmakten eller av något av de angivna förbunden,
2. medlemmen representerar Försvarmakten eller något av de angivna förbunden i en annan tävling, eller
3. skjutvapnen eller ammunitionen skall användas för träning inför en tävling som avses i 1 eller 2, och

4. medlemmen kan visa att han eller hon har tillstånd eller rätt att enligt vapenlagen (1996:67) inneha skjutvapnet respektive ammunitionen.

Beslutet skall vara skriftligt och får gälla högst ett år i taget. I beslutet skall anges villkor för hur skjutvapen respektive ammunition skall förvaras. Skjutvapen respektive ammunition får överlämnas till en medlem först sedan denne skriftligt förbundit sig att följa dessa villkor.

25 § Chef för förband får besluta att låna ut finkalibriga skjutvapen till en organisation som anges i förordningen (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet (frivillig försvarsorganisation) som genomför utbildning med skjutvapen och att tilldela organisationen ammunition för utbildning och övningsverksamhet. Med frivillig försvarsorganisation avses i dessa bestämmelser även en sådan organisations läns- och lokalavdelningar.

Beslutet skall vara skriftligt. I beslutet skall anges villkor för hur skjutvapen respektive ammunition skall förvaras. Skjutvapen respektive ammunition får överlämnas till en organisation först sedan den skriftligt förbundit sig att följa dessa villkor.

26 § Chef för förband får i ett skriftligt beslut medge att den som skall delta i en tävling utom riket får medföra skjutvapen eller ammunition som har tilldelats av Försvarsmakten. Av 1 a och 6 §§ lagen (1992:1300) om krigsmateriel följer att det dessutom krävs tillstånd av Inspektionen för strategiska produkter för att få föra ut materielen ur riket. I 15 § förordningen (1992:1303) om krigsmateriel finns vidare föreskrifter om skyldighet att till Tullverket anmäla att utförsel avses ske.

Hantering av patronlägeslås och nycklar till patronlägeslås

27 § Individuell nyckel till ett utlämnat patronlägeslås skall förvaras så att den inte kan åtkommas av obehöriga. Nyckeln får förvaras i bostaden om den förvaras skild från vapnets huvuddel och vitala del. Förvaringsstället skall väljas så att obehöriga får svårt att finna nyckeln.

Om nyckeln inte kan förvaras på ett betryggande sätt skall den lämnas till ett förband för förvaring.

28 § Huvudnycklar till patronlägeslås skall förvaras i förvaringsutrymme i skyddsnivå 4. Huvudnycklarna får dock förvaras i förvaringsutrymme i skyddsnivå 3 om förvaringsutrymmet är beläget inom inhägnat och bevakat område, försett med larm och en särskilt avdelad styrka kan vara på plats inom tio minuter efter det att larm har utlösts.

29 § Patronlägeslås som inte har lämnats ut skall förvaras i förvaringsutrymme i lägst skyddsnivå 3.

30 § Varje förband skall upprätta en förteckning över de patronlägeslås som förbandet lämnar ut. Förteckningen skall innehålla uppgifter om namn och personnummer på den som har tilldelats ett patronlägeslås samt erforderliga identifikationsuppgifter om patronlägeslåset.

I personuppgiftslagen (1998:204) finns bestämmelser om behandling av personuppgifter.

31 § Förteckningar över patronlägeslås som har lämnats ut skall hanteras som hemliga handlingar och förvaras i förvaringsutrymme i lägst skyddsnivå 3.

Inventering

32 § Inventering av utlämnat patronlägeslås med nyckel skall göras årligen genom utlämnande förbands försorg och genomföras samtidigt med inventering av det utlämnade skjutvapnet.

Inventering av patronlägeslås som inte har lämnats ut samt av huvudnycklar skall göras årligen.

Inventering av patronlägeslås och nycklar skall dokumenteras och rapporteras enligt vad som anges i 19 § i detta kapitel.

Förlust

33 § Vid förlust av en nyckel till ett utlämnat patronlägeslås skall den som har tilldelats låset omedelbart anmäla förlusten till det förband som har lämnat ut låset samt, i förekommande fall, till hemvärnskompanichef (motsv.). Det förband som har lämnat ut låset skall omedelbart anmäla förlusten till Högkvarteret och till chefen för militärdistriktet.

34 § Vid förlust av en huvudnyckel till ett patronlägeslås skall det förband som har ansvar för nyckeln omedelbart anmäla förlusten till Högkvarteret, till chefen för militärdistriktet samt till det eller de förband som har patronlägeslås för vilka huvudnyckeln är avsedd.

4 kap. Skyddade transporter

1 § Med skyddad transport avses i dessa bestämmelser detsamma som i 3 kap. 1 § Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2000:10) om hantering, förvaring och transport av skjutvapen och ammunition.

I Försvarsmaktens föreskrifter om hantering, förvaring och transport av skjutvapen och ammunition föreskrivs vilka transportnivåer skyddade transporter skall indelas i.

2 § Transport av icke stöldbärliga skjutvapen eller icke stöldbärlig ammunition får ske i transportnivå 1.

3 § Med transportledare avses i dessa bestämmelser den person som organiserar skyddade transporter.

4 § Med transportchef avses i dessa bestämmelser den person som har det direkta ansvaret för materielen under en transport.

5 § Endast den som är lämplig för uppgiften och som har fått erforderliga instruktioner för ett genomförande får medverka vid en skyddad transport av skjutvapen eller ammunition.

Ansvarsfördelning

6 § Chef för militärdistrikt eller den han bestämmer skall leda och samordna skyddade transporter inom eget militärdistrikt.

Chef med avsändaransvar

7 § Den chef som har ansvar för att gods avsänds skall vid skyddade transporter av skjutvapen eller ammunition underrätta transportledaren och mottagaren av godset om att materielen skall skyddas.

Transportledare och transportplan

8 § Transportledaren skall upprätta en transportplan vid varje skyddad transport i transportnivå 2, 3 eller 4.

9 § Innan en skyddad transport i transportnivå 2, 3 eller 4 påbörjas, skall transportledaren informera mottagaren av godset samt berörda militärdistriktsstaber och polismyndigheter om transportplanen.

Transportplanen skall sändas enligt de bestämmelser som gäller för hemlig handling eller med krypterat sambandsmedel.

Transportchef

10 § Transportchefen skall se till att erforderliga skyddsåtgärder vidtas under lastning, transport och lossning.

Chef för avsändande förband

11 § Chef för avsändande förband eller den han bestämmer skall omedelbart vidta nödvändiga åtgärder om

1. skyddat gods har förkommit eller skadats,
2. brister har uppmärksammats i skyddet eller avseende förhållanden i övrigt som rör de skyddade transporterna, eller
3. obehöriga söker skaffa upplysningar om transporterna och det gods som transporteras.

Förteckning

12 § En förteckning över förare som kan tas i anspråk vid skyddade transporter skall finnas vid varje förband. Förteckningen skall innehålla uppgifter om namn och personnummer.

I personuppgiftslagen (1998:204) finns bestämmelser om behandling av personuppgifter.

Utbildning

13 § Personal som avses tas i anspråk vid skyddade transporter skall genom förbandets försorg ges erforderlig utbildning i fråga om säkerhetsskydd och om

- de hot och risker som från säkerhetssynpunkt föreligger i samband med transporter, samt

- de säkerhetsskyddsåtgärder som enligt förbandets säkerhetsskyddsinstruktion skall vidtas mot föreliggande hot och risker.

5 kap. Undantag

1 § Överbefälhavaren eller den han bestämmer får medge undantag från bestämmelserna i denna författning.

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2001.

Genom författningen upphävs Försvarmaktens interna bestämmelser (FIB 1998:3) om hantering, förvaring och transport av skjutvapen och ammunition.

Johan Hederstedt

Stefan Ryding-Berg